

СТРАТЕГІЧНИЙ ОБОРОННИЙ БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНИ

Вступ

З початком збройної агресії Російської Федерації проти України пріоритети в реалізації воєнної політики держави спрямовувались на відсіч збройної агресії з одночасним здійсненням заходів оборонної реформи, спрямованої на посилення спроможностей сил оборони, підвищення їх готовності до виконання завдань за призначенням та участі у проведенні спільних із підрозділами НАТО бойових дій (операцій).

Основні напрями реалізації воєнної політики України, стратегічні цілі та очікувані результати розвитку сил оборони було визначено Стратегічним оборонним бюлетенем України, схваленим Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240.

Протягом 2016 – 2020 років виконано ключові завдання оборонної реформи, а саме:

посилено демократичний цивільний контроль над силами оборони шляхом удосконалення законодавства України, розмежування повноважень, функцій та завдань з формування політики у сфері оборони та її реалізації між Міністерством оборони України та Збройними Силами України;

закладено основи нової системи об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України відповідно до принципів, прийнятих у НАТО, шляхом введення окремих посад Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України та Командувача об'єднаних сил Збройних Сил України, відокремлення функцій стратегічного планування, які покладено на Генеральний штаб Збройних Сил України, формування, підготовки та розвитку військ (сил), які покладено на командування видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, від функцій застосування переданих у підпорядкування військ (сил), які здійснює Командування об'єднаних сил Збройних Сил України;

запроваджено планування розвитку спроможностей сил оборони та планування оборони держави;

розпочато створення нових систем логістичного, медичного забезпечення та підтримки (оперативного забезпечення) військ (сил) Збройних Сил України;

втілено нові підходи до здійснення закупівель озброєння і військової (спеціальної) техніки, інших матеріальних засобів;

підвищено спроможності сил оборони шляхом формування комплекту сил і засобів на постійній основі для виконання завдань на узбережжі та в акваторії Чорного та Азовського морів;

розроблено нові доктрини з підготовки і застосування Збройних Сил України, запроваджено стандарти колективної та індивідуальної підготовки на основі принципів і стандартів НАТО та стандартів, прийнятих у державах – членах Альянсу;

удосконалено систему кадрового менеджменту, створено умови для дотримання гендерної рівності в силах оборони.

У 2019 році в Україні розпочато новий цикл оборонного планування.

На виконання Указу Президента України від 16 травня 2019 року № 225 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 16 травня 2019 року "Про організацію планування в секторі безпеки і оборони України" проведено оборонний огляд, під час якого:

проведено оцінювання стану та перспектив розвитку безпекового середовища та вперше розроблено опис майбутнього безпекового середовища до 2030 року;

сформовано перелік імовірних сценаріїв виникнення та розвитку кризових ситуацій воєнного характеру, а також здійснено розподіл між складовими сил безпеки і сил оборони відповідальності за організацію планування, реагування на загрози та під час виконання завдань за призначенням;

сформовано Єдиний перелік (каталог) спроможностей Міністерства оборони України, Збройних Сил України та інших складових сил оборони;

опрацьовано пріоритетні напрями розвитку озброєння і військової (спеціальної) техніки, що забезпечують створення необхідних спроможностей для виконання Збройними Силами України завдань у багатовимірному просторі;

опрацьовано перспективну модель організації оборони України.

Водночас під час реалізації оборонної реформи та оборонного огляду визначено низку проблем функціонування сил оборони в умовах існуючих та потенційних загроз, зокрема:

недосконалість законодавства України у сфері оборони;

незавершеність створення системи об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України;

незавершеність створення системи стратегічних комунікацій у силах оборони;

незавершеність створення автоматизованої системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження;

неспроможність ефективно реагувати на зростаючу кількість загроз у кіберпросторі;

недостатній рівень оснащення сил оборони новітнім озброєнням і військовою (спеціальною) технікою, невідповідність можливостей вітчизняного оборонно-промислового комплексу їх потребам;

недостатні оперативні (бойові, спеціальні) спроможності сил оборони для ефективного реагування на поточні та прогнозовані загрози;

незавершеність створення системи територіальної оборони та руху опору;

незавершеність створення ефективної об'єднаної логістики, здатної підтримувати застосування всіх складових сил оборони, відсутність автоматизованої системи управління логістичним забезпеченням;

критично низький рівень непорушних запасів матеріально-технічних засобів та невідповідність існуючої військової інфраструктури потребам сил оборони;

незавершеність створення системи медичного забезпечення Збройних Сил України та інших складових сил оборони, здатної ефективно та раціонально використовувати медичні ресурси в рамках єдиного медичного простору;

необхідність підвищення професійного рівня особового складу сил оборони, недостатній рівень забезпечення мотивації для проходження військової служби, розв'язання житлової проблеми, небажання особового складу продовжувати військову службу, потреба у створенні достатнього військового резерву;

недостатнє нормативно-правове регулювання питань дотримання гендерної рівності.

Необхідність розв'язання зазначених проблем у силах оборони в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України зумовлює потребу в послідовному продовженні оборонної реформи та цілеспрямованому розвитку необхідних спроможностей. У майбутньому розвиток сил оборони здійснюватиметься відповідно до принципів і стандартів НАТО. Провідна роль у продовженні здійснення заходів оборонної реформи та подальшому розвитку спроможностей належатиме Міністерству оборони України.

Основні положення

1.1. Правовою основою Стратегічного оборонного бюлетеня України є Конституція України, закони України, Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020

року № 392, Стратегія воєнної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 25 березня 2021 року № 121, звіт щодо результатів проведення оборонного огляду Міністерством оборони України, затверджений рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 24 березня 2020 року, уведеним у дію Указом Президента України від 24 березня 2020 року № 106.

1.2. Стратегічний оборонний бюлетень України визначає:

основні напрями реалізації воєнної політики України в контексті всеохоплюючої оборони України;

перспективну модель Збройних Сил України та інших складових сил оборони і вимоги до її побудови, місію та візію сил оборони зразка 2030 року;

основні спроможності сил оборони, яких необхідно досягти;

стратегічні цілі розвитку сил оборони на період до 2025 року, основні завдання та очікувані результати їх досягнення.

1.3. На основі Стратегічного оборонного бюлетеня України розробляються та реалізуються:

державні цільові програми, спрямовані на розвиток складових сил оборони та розв'язання проблем забезпечення оборони держави, зокрема їх оснащення сучасним озброєнням і військовою (спеціальною) технікою, створення необхідних запасів матеріально-технічних засобів, здійснення інших заходів з посилення обороноздатності держави;

інші програмні, планувальні документи та проекти з питань розвитку спроможностей сил оборони.

1.4. Розроблення Стратегічного оборонного бюлетеня України здійснено робочою групою під керівництвом першого заступника Міністра оборони України, представників Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, інших складових сил оборони, центральних органів виконавчої влади, наукових установ, громадських організацій із залученням іноземних експертів (радників) і Представництва НАТО в Україні.

1.5. У Стратегічному оборонному бюлетені України терміни вживаються у такому значенні:

асиметричні та непрямі дії – вміння вчиняти дії, які відрізняються від дій противника, з організацією своєї діяльності та мислення таким чином, щоб відрізнитися від нього з метою використання його вразливих місць та максимізації своїх переваг, шляхом захоплення (перехоплення) ініціативи та/або забезпечення простору для маневрування, ефективного використання факторів моральної переваги сторони (країни), яка захищає свої національні цінності та національні інтереси;

безпекове середовище – сукупність суб'єктів, які впливають або можуть впливати на національні інтереси, становлять або можуть становити для них небезпеку, для нейтралізації якої необхідне залучення (застосування) сил оборони. До безпекового середовища входять окремі держави та їх національні інтереси (економічні, політичні, військові та інші), навколишнє природне середовище, окремі фізичні та юридичні особи, політичні партії, інформаційний простір держави тощо;

виклик у воєнній сфері – ситуація, при якій виникає небезпека воєнній безпеці держави та потреба в реагуванні сектору безпеки і оборони. За певних умов виклик може трансформуватися в загрозу;

візія – твердження, що характеризує бачення стану, якого прагне досягти організація у майбутньому;

воєнна агресія в кіберпросторі – здійснення системних та масштабних дій проти України в кіберпросторі іноземними державами (групами держав), зокрема із залученням кіберпідрозділів військових формувань, розвідувальних та спеціальних служб, включаючи використання кіберозброєння та інших спеціальних засобів впливу в кіберпросторі (зокрема, опосередковано шляхом приховування джерел їх походження);

всеохоплююча оборона України – комплексне використання в багатовимірному просторі на всій території України потенціалу держави і суспільства з метою здійснення опору противнику шляхом його стримування, стійкості та взаємодії всіх інституцій усередині держави та з міжнародними партнерами, використання сучасних форм і способів застосування сил оборони та сил безпеки з дотриманням принципів і норм міжнародного права в умовах неможливості досягнення воєнного паритету з противником для запобігання ескалації воєнного конфлікту та відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаних кордонів;

дії в кіберпросторі – сукупність заходів, які спрямовані на захист власного кіберпростору, здійснення впливу на кіберпростір та дії противника, а також щодо використання кіберпростору в інтересах функціонування органів військового управління всіх рівнів, виконання завдань за призначенням військами (силами) в інтересах досягнення певної мети в середовищі глобальних інформаційних мереж;

єдине розвідувально-інформаційне середовище – сукупність інформаційних процесів та інформаційних відносин щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони та захисту розвідувальної інформації;

кіберзагрози воєнного характеру – реальні та потенційні кіберзагрози національним інтересам у воєнній сфері;

кіберборотьба – сукупність взаємоузгоджених за метою, завданнями, місцем та часом заходів визначених військ (сил), спрямованих на здобуття інформації про кіберінфраструктуру противника, її знищення всіма видами

зброї або захоплення (виведення з ладу, отримання контролю), заподіяння їй шкоди шляхом здійснення кібердій, проведення кібероперацій та радіоелектронного подавлення, захист своєї кіберінфраструктури від кіберрозвідки та кібердій противника;

кібердії – організоване застосування визначених сил і засобів у межах операції сил оборони або окремо для здійснення впливу на кіберпростір противника або на захист власного кіберпростору;

кібердорозвідка – діяльність щодо виявлення вразливостей програмного забезпечення, телекомунікаційного обладнання, автоматизованих систем управління силами, зброєю та/або технологічними процесами визначеної цілі (об'єкта кіберінфраструктури);

кіберзброя – кіберзасіб ведення війни, який за конструкцією, поточним або передбачуваним використанням становить загрозу для життя і здоров'я людей, здатен до виведення з ладу або порушення функціонування, пошкодження чи знищення критично важливих об'єктів інфраструктури та призводить до наслідків, які кваліфікуються як кібератака;

кіберінфраструктура – сукупність сумісних (з'єднаних) комунікаційних систем та електронних комунікацій з використанням Інтернету та/або інших електронних комунікаційних мереж, які створюють можливості для здійснення комунікацій та/або реалізації суспільних відносин у кіберпросторі та/або через кіберпростір;

мережа операції – єдиний комплекс спроможностей, який включає в себе сукупність незалежних систем зв'язку та інформаційних систем, управління, процеси і процедури, створені для проведення операції, навчання, тренування або перевірки на взаємосумісність. Термін "мережа операції" доцільно використовувати для позначення електронних комунікаційних мереж (мереж зв'язку), які розгортаються силами оборони для виконання визначених завдань;

місія – завдання з чітко визначеними метою, необхідними діями та причиною його виконання;

об'єднана мережа оборони – єдина мережа, яка поєднує в собі окремі мережі та/або інформаційні, телекомунікаційні, інформаційно-телекомунікаційні системи складових сил оборони, обмін інформацією між якими здійснюється відповідно до технічних, процедурних принципів, принципів захисту інформації та рівнів взаємосумісності;

оперативне обладнання території – складова частина підготовки території держави до оборони, на якій здійснюється комплекс заходів щодо підготовки частини (районів, ділянок) місцевості та визначених об'єктів оборонної та критичної інфраструктури в межах військово-адміністративних зон (адміністративно-територіальних одиниць), що здійснюється з метою створення для військ (сил), органів військового управління (органів управління) Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів сприятливих умов для своєчасного і

прихованого їх висування, розгортання, маневру, виконання завдань під час операцій (бойових дій) та ведення територіальної оборони, кібероборони, підвищення захисту (живучості) військ (сил) та об'єктів оборонної інфраструктури, а також ускладнення дій угруповань військ (сил) противника;

перспективна модель Збройних Сил України та інших складових сил оборони – інтегрована сукупність кількісних і якісних показників (параметрів), які в цілому забезпечують спроможності (оперативні, бойові, спеціальні), готовність і здатність сил оборони до виконання завдань за призначенням відповідно до ймовірних сценаріїв виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру з урахуванням змін у формах і методах збройної боротьби;

спроможності сил оборони – здатність досягти необхідного результату під час виконання завдань оборони в певних умовах відповідно до визначених сценаріїв дій та з використанням наявних ресурсів;

стратегічні шоки – важкопрогнозовані події або катастрофи, які мають непередбачувані наслідки глобального характеру.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

Основні напрями реалізації воєнної політики України

2.1. Воєнна політика України як ключова складова державної політики у сферах національної безпеки і оборони спрямовується на забезпечення воєнної безпеки України.

2.2. Всеохоплююча оборона України є основою Стратегії воєнної безпеки України та передбачає використання всього потенціалу держави та суспільства, здійснення превентивних дій, стійкого опору та застосування всіх форм і способів збройної боротьби у багатовимірному просторі з дотриманням норм і принципів міжнародного права.

2.3. Відповідно до змісту та засад всеохоплюючої оборони України, а також цілей, пріоритетів і завдань державної політики у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва реалізація воєнної політики України здійснюється за такими основними напрямами:

забезпечення відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації проти України, відновлення суверенітету і територіальної цілісності України в межах державного кордону, запобігання воєнним конфліктам з будь-якими іноземними державами;

планування всеохоплюючої оборони України з розробленням плану оборони України, Стратегічного плану застосування Збройних Сил України, інших складових сил оборони, оперативних планів і планів застосування сил та засобів оборони тощо;

набуття центральними органами виконавчої влади, іншими державними органами необхідних інституційних спроможностей щодо своєчасного та організованого проведення мобілізації, задоволення потреб оборони держави і захисту її території від можливої агресії та ефективного управління оборонними ресурсами;

розвиток спроможностей сил оборони в контексті підготовки до ведення всеохоплюючої оборони України, їх всебічне забезпечення;

упровадження в силах оборони передового досвіду, принципів і стандартів держав – членів НАТО, участь у спільних операціях та навчаннях для досягнення критеріїв членства в НАТО з подальшою інтеграцією в євроатлантичні безпекові структури.

2.4. Реалізація воєнної політики України здійснюється шляхом виконання комплексу завдань та заходів із планування та організації оборони держави, досягнення стратегічних цілей розвитку сил оборони.

2.5. За результатами реалізації воєнної політики України сили оборони відповідатимуть вимогам ведення всеохоплюючої оборони України та будуть:

побудовані на національних і євроатлантичних цінностях;

взаємосумісні з відповідними структурами держав – членів НАТО;

спроможні забезпечити оборону території України в межах державного кордону, ведення протиборства в інформаційному просторі, кіберпросторі як складовій інформаційного простору з використанням всього потенціалу держави та суспільства, застосуванням для відсічі збройної агресії всіх можливих форм і способів ведення збройної боротьби з дотриманням принципів і норм міжнародного права.

Перспективна модель Збройних Сил України та інших складових сил оборони

3.1. Перспективна модель Збройних Сил України та інших складових сил оборони, вимоги до перспективної структури, складу, основних спроможностей та інших ключових кількісних та якісних показників сил оборони базуються на місії і візії сил оборони зразка 2030 року та визначені з урахуванням результатів оборонного огляду.

3.2. Місією сил оборони є збройний захист національних інтересів, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України, відсіч і стримування збройної агресії проти України, сприяння створенню належних безпекових умов для сталого розвитку держави, життєдіяльності і добробуту її громадян, участь у підтриманні миру і безпеки в рамках зусиль міжнародних організацій.

Місія сил оборони ґрунтується на трьох основних засадах всеохоплюючої оборони України: стримуванні, стійкості та взаємодії.

3.3. Візія сил оборони зразка 2030 року – сили оборони, які об'єднані єдиним керівництвом та складаються з професійно підготовленого та мотивованого особового складу, оснащені сучасним озброєнням і військовою (спеціальною) технікою, здатні забезпечити захист суверенітету та територіальної цілісності України, готові до ведення операцій у повітрі, на суші, на морі, ведення протиборства в інформаційному просторі та кіберпросторі, спроможні діяти асиметрично, нестандартно, є проактивними та інтегрованими до євроатлантичної безпекової архітектури.

3.4. Досягнення перспективної моделі Збройних Сил України та інших складових сил оборони здійснюватиметься шляхом розвитку існуючих та формування перспективних спроможностей (оперативних, бойових, спеціальних) сил оборони відповідно до визначених стратегічних цілей розвитку сил оборони з урахуванням вимог, що ґрунтуються на принципах і стандартах, прийнятих у збройних силах держав – членів НАТО, а саме щодо:

застосування (реалізації) об'єднаної оперативної концепції сил оборони, орієнтованої на протидію агресивним діям Російської Федерації з урахуванням розвитку форм і способів ведення збройної боротьби, яка буде сумісною з принципами і стандартами держав – членів НАТО;

здійснення ефективного об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України;

постійної ситуаційної обізнаності та досягнення єдиного розуміння всіма складовими сил оборони існуючих та прогнозованих загроз у воєнній сфері на стратегічному, оперативному і тактичному рівнях з метою проведення проактивних дій та адекватного реагування з протидії агресії Російської Федерації та її союзників;

адаптивної та стійкої архітектури системи управління діями об'єднаних угруповань військ (сил), яка передбачає надання командирам повноваження приймати самостійні рішення в рамках замислу вищого командування, ведення автономних та асиметричних дій із застосуванням автоматизованих систем управління військами (силами), силами і засобами розвідки, озброєнням (вогневим ураженням), ресурсами, логістикою, медичним та іншими видами забезпечення;

модульної організаційної структури сил, що забезпечить швидку зміну оперативної побудови угруповань (штаби оперативного і тактичного рівнів будуть здатні діяти самостійно з різним комплектом підпорядкованих військових частин і підрозділів);

стратегічної (оперативної) мобільності військ (сил), здатних швидко висуватися на загрозові напрямки, зосереджувати зусилля в необхідному місці у визначений час та розосереджуватися для уникнення ураження засобами противника;

автономності дій бойових підрозділів (бойових тактичних груп) під час ведення маневреної оборони, тривалих мережецентричних бойових дій та рейдових дій у тилу противника;

непередбачуваності та асиметричності дій сил оборони, що нівелюватиме військову перевагу противника;

синергії оборонних спроможностей держави в політико-дипломатичній, інформаційній, економічній та воєнній сферах;

інноваційності за рахунок готовності діяти нестандартно в умовах швидкоплинних змін обстановки і появи нових нетрадиційних загроз та спроможності досягати стратегічних ефектів тактичними діями;

динамічності організаційних змін у силах оборони, їх стійкості та здатності до узгоджених дій разом із силами безпеки та державними органами, які не належать до сил оборони та сил безпеки;

ведення силами оборони узгоджених воєнних (бойових) дій у повітрі, на суші, на морі, в інформаційному просторі, кіберпросторі як складовій інформаційного простору та з використанням результатів космічної діяльності в інтересах оборони держави.

3.5. Побудова системи об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України здійснюється відповідно до принципів і стандартів, що застосовуються в державах – членах НАТО, і передбачає:

відокремлення функцій з формування державної політики у сфері оборони від її реалізації, чітке розмежування повноважень, відповідальності та підзвітності між керівництвом Міністерства оборони України та Збройних Сил України, уточнення функцій та завдань для Міністерства оборони України та Збройних Сил України;

розмежування відповідальності та підзвітності між органами військового управління Збройних Сил України стратегічного та оперативного рівнів, органів управління інших складових сил оборони;

запровадження чіткої ієрархії військового управління із забезпеченням принципу відокремлення функцій генерування військ (сил) від їх застосування та з урахуванням національних особливостей щодо захисту суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України (додаток 1).

Основні принципи щодо організації системи управління наведено в додатку 2.

Трансформація системи об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України передбачає надання Командувачу об'єднаних сил Збройних Сил України повноважень у частині,

що стосується посилення його ролі у визначенні напрямів розвитку військ (сил) з урахуванням досвіду управління їх застосуванням.

Збройні Сили України та інші складові сил оборони матимуть інтегровану систему об'єднаного керівництва та військового управління на стратегічному, оперативному та тактичному рівнях на основі єдиного захищеного інформаційного середовища сил оборони, здатну забезпечувати приховане управління військами (силами) в автоматизованому режимі.

3.6. Структура сил оборони буде оптимальною для забезпечення достатнього показника ймовірності успішного виконання завдань з оборони держави за можливими сценаріями виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру.

Широкий спектр завдань, які будуть виконувати сили оборони з реагування на численні та одночасні загрози, вимагатиме ефективного та швидкого формування (переформування) сил, визначення пріоритетів, розподілу ресурсів та встановлення повноважень.

Перспективний склад Збройних Сил України та інших складових сил оборони буде базуватися на оптимальному комплекті носіїв спроможностей, який забезпечить:

швидке розгортання системи територіальної оборони України для своєчасного реагування на загрози воєнній безпеці;

застосування в першій хвилі відсічі і стримування збройної агресії проти України сил оборони з проведенням спеціальних операцій, зокрема на території противника, для недопущення його просування вглиб території України та подальшої ескалації воєнного конфлікту;

використання у другій хвилі відсічі і стримування збройної агресії військового резерву для посилення сил оборони та забезпечення проведення мобілізації в державі, розгортання руху опору в разі тимчасової окупації території України чи захоплення агресором (противником) частини території України;

застосування у третій хвилі відсічі і стримування збройної агресії додаткових військових частин, сформованих за рахунок мобілізаційних ресурсів та резервів.

До реалізації завдань за ймовірними сценаріями виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру відповідно до визначених варіантів застосування та розподілу відповідальності залучаються Збройні Сили України, Головне управління розвідки Міністерства оборони України, Державна спеціальна служба транспорту, сили і засоби Служби зовнішньої розвідки України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та Управління державної охорони України. Їх структура визначається законодавством з урахуванням

функцій та завдань із забезпечення оборони держави і спроможностей, необхідних для їх виконання.

Для використання результатів космічної діяльності в інтересах оборони держави залучаються можливості Національного центру управління та випробування космічних засобів Державного космічного агентства України.

Реалізація завдань та заходів цивільного захисту під час ведення оборони за ймовірними сценаріями виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру відповідно до визначених варіантів застосування та розподілу відповідальності покладається на єдину державну систему цивільного захисту, її функціональні та територіальні підсистеми та Державну службу України з надзвичайних ситуацій.

Чисельність складових сил оборони визначатиметься законодавством України з урахуванням змін стану безпекового середовища, потреб оборони України та фінансово-економічних можливостей держави.

3.7. Оновлена військова кадрова політика в силах оборони буде орієнтованою на людину, ґрунтуватиметься на принципах і стандартах держав – членів НАТО та вітчизняному досвіді, отриманому насамперед у бойових діях, а також повинна забезпечити гарантоване комплектування сил оборони професійним особовим складом відповідно до поточних та прогнозних потреб.

Досягнення успіху та визначених цілей потребує наявності:

професійно підготовлених і мотивованих військовослужбовців Збройних Сил України та інших складових сил оборони, які довіряють один одному та поділяють спільні цінності, що ґрунтуються на відданості, гідності, мужності, професіоналізмі і доброчесності;

компетентних та досвідчених лідерів із числа осіб офіцерського, сержантського і старшинського складу, які мають високий моральний і професійний авторитет, здатні до самовдосконалення та забезпечення готовності підпорядкованого особового складу до виконання завдань за призначенням.

Трансформація системи військового кадрового менеджменту, включаючи рекрутинг, відбір, утримання та управління кар'єрою військовослужбовців Збройних Сил України та інших складових сил оборони, підтримуватиметься шляхом:

упровадження принципів прозорості, неупередженості та меритократичного підходу, який передбачає застосування чітко визначених критеріїв просування по службі, що ґрунтуються на знаннях, уміннях, цінностях, досвіді і доброчесності;

удосконалення системи військової освіти і підготовки військових фахівців;

поширення національно-патріотичних ідейних переконань та цінностей, зокрема здійснення заходів військово-патріотичного виховання молоді та її підготовки до військової служби;

формування в особового складу бойових традицій, стійкої мотивації та готовності до збройного захисту державного суверенітету, територіальної цілісності України;

забезпечення принципу гендерної рівності, який комплексно інтегровано в нормативно-правові акти, охоплює всі рівні системи управління кар'єрою та відображає гендерні політики, прийняті у державах – членах НАТО;

створення дієвої системи мотиваційних чинників щодо проходження військової служби та служби у військовому резерві;

всебічної реалізації соціальних прав і гарантій осіб, на яких поширюється дія Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

Накопичення військовонавченого резерву людських ресурсів забезпечить доукомплектування Збройних Сил України та інших складових сил оборони під час особливого періоду. При цьому забезпечуватиметься раціональне використання всіх наявних ресурсів, збереження принципів соціальної справедливості з питань виконання громадянами військового обов'язку та належна якість їх підготовки.

3.8. Бойові військові частини і підрозділи зі складу сил оборони будуть боєздатними, мобільними та здатними швидко висуватися на загрозові напрямки, зосереджувати зусилля в необхідному місці у визначений час, діяти непередбачувано та інноваційно, враховуючи загальну військову перевагу противника. Запровадження мережецентричного підходу, який на основі єдиного захищеного інформаційного середовища поєднає одночасне і синхронізоване застосування сучасних систем управління, обміну інформацією (розвідки), засобів ураження та нелетального впливу (радіоелектронного, інформаційного впливу, дій у кіберпросторі тощо), підвищить спроможності об'єднаних сил під час їх застосування.

Створення потенціалу стримування базуватиметься, зокрема, на спроможностях оперативно-тактичних ракетних комплексів, багатофункціональних всепогодних пілотованих та безпілотних авіаційних комплексів, зенітних ракетних комплексів середньої дальності, сил і засобів активного впливу в кіберпросторі та через кіберпростір.

На найбільш імовірних напрямках дій противника створюватимуться (розгортатимуться) розвідувально-ударні та розвідувально-вогневі комплекси зі спільним застосуванням військових частин (підрозділів) розвідки Збройних Сил України, багатофункціональних всепогодних пілотованих та безпілотних авіаційних комплексів, ракетних військ і артилерії.

Підлягають розвитку форми і способи застосування сил і засобів розвідки. Спроможності розвідки поєднуються в єдиному розвідувально-інформаційному середовищі, а процеси добування (збору), обробки, аналізу (відображення) та доведення розвідувальної інформації здійснюються з необхідним рівнем автоматизації.

Формується система дій сил і засобів з організації та підтримки руху опору.

Система територіальної оборони забезпечить формування вмотивованого та підготовленого територіального резерву, організацію і підтримку постійної взаємодії військових частин (підрозділів) територіальної оборони Збройних Сил України з органами (підрозділами) інших складових сектору безпеки і оборони та нарощення їх спроможностей щодо виконання завдань територіальної оборони в мирний час та в особливий період.

Територіальна оборона та рух опору, які є складовими національного спротиву, сприятимуть підвищенню обороноздатності держави та наданню обороні України всеохоплюючого характеру.

Створення системи кібероборони буде орієнтовано на набуття необхідних спроможностей суб'єктами підготовки та здійснення заходів кібероборони, створення і розвиток сил, засобів та інструментів протидії в кіберпросторі та через кіберпростір, які забезпечать створення необхідного потенціалу сил оборони для відбиття воєнної агресії в кіберпросторі.

Для протидії силам і засобам противника поєднуються зусилля радіоелектронної боротьби та протидії в кіберпросторі.

Дистанційний безконтактний вплив на противника стане основним способом досягнення цілей бою та операції.

Застосування високоточної зброї набуває прерогативного характеру, активно впроваджуватимуться роботизовані системи.

3.9. Збройні Сили України та інші складові сил оборони поступово оснащуватимуться високотехнологічними зразками озброєння і військової (спеціальної) техніки, які забезпечать у всьому спектрі реалізацію потенціалу стримування, захист військ (сил), об'єктів, захист інформації та кіберзахист інформаційної інфраструктури.

Оснащення високотехнологічними та модернізованими зразками озброєння і військової (спеціальної) техніки буде реалізовано шляхом виконання реалістичних та адаптивних довгострокових оборонних програм і проектів, основою яких буде весь життєвий цикл спроможностей.

До 2025 року оновлення основних зразків озброєння і військової (спеціальної) техніки буде спрямоване на забезпечення розвитку спроможностей на основі систем озброєння, які дадуть змогу завдати

противнику максимальних втрат із прийнятними та збалансованими ресурсними витратами на їх розробку, закупівлю та модернізацію. Пріоритетом є оснащення сил оборони високоточною зброєю, технічними засобами розвідки, протитанковими комплексами та артилерійськими системами, багатофункціональними безпілотними авіаційними комплексами, засобами радіоелектронної боротьби. Оснащення високотехнологічними сучасними системами озброєнь, зокрема комплексами протиповітряної оборони, бойовими літаками і кораблями, буде здійснено з урахуванням реалізації інвестиційних проектів під державні гарантії та з використанням сучасних процедур державно-приватного партнерства на договірній основі, а також у рамках міжнародної безпекової допомоги.

До 2030 року пріоритетом є переозброєння Збройних Сил України озброєнням вітчизняного, іноземного та спільного з іноземними партнерами виробництва, а саме комплексами протиповітряної оборони, багатоцільовими бойовими літаками, вертольотами, катерами та кораблями з ракетним озброєнням і протикорабельними ракетними комплексами.

3.10. Об'єднана логістика в силах оборони буде побудована на єдиних підходах та спільних вимогах, удосконалених процесах та процедурах з використанням досвіду збройних сил держав – членів НАТО, що забезпечить об'єднаним силам доступ до необхідних ресурсів та ефективне управління ними.

Наявність непорушних запасів у необхідних обсягах, своєчасне їх оновлення, відновлення та вдосконалення порядку їх створення, утримання і використання дадуть змогу виконати визначені завдання та сплановані заходи зі стратегічного розгортання та відсічі збройної агресії.

Розосередження центрів, арсеналів, баз, складів, їх живучість, захист та пожежна безпека, а також удосконалення і розвиток інфраструктури та системи управління нею забезпечать збереження зброї, боєприпасів та інших матеріально-технічних засобів. Обсяги та географія місць зберігання запасів повинні забезпечувати ведення бойових дій та водночас своєчасне їх оновлення та поповнення.

Охорона центрів, арсеналів, баз і складів забезпечить ефективну протидію диверсійно-розвідувальним групам противника, а технічне обладнання технічних територій важливих військових об'єктів – їх надійну охорону та оборону, зокрема проти безпілотних літальних апаратів.

3.11. Медичне забезпечення буде спрямовано на збереження життя і зміцнення здоров'я особового складу, запобігання виникненню і розповсюдженню хвороб, надання медичної допомоги військовослужбовцям, лікування і відновлення їх працездатності та боєздатності після поранень, захворювань і травм.

Інтегрована в єдиний медичний простір система медичного забезпечення Збройних Сил України у взаємодії з медичними службами

інших складових сил оборони буде здатною забезпечити виконання широкого спектра завдань сил оборони з поетапною адаптацією до системи медичного забезпечення збройних сил держав – членів НАТО.

3.12. Система підтримки (оперативного забезпечення) сил оборони буде орієнтована на створення сприятливих умов для забезпечення підготовки і застосування сил оборони шляхом підвищення рівня мобільності та захисту визначених угруповань, ефективності застосування засобів ураження, ускладнення дій противника та завдання йому втрат силами і засобами військових частин і підрозділів підтримки військ (сил).

3.13. Система підготовки в силах оборони буде об'єднаною та забезпечить підготовку військ (сил) для виконання завдань за призначенням за уніфікованими (єдиними стандартизованими) вимогами та відповідно до кращих практик держав – членів НАТО. Система оцінки (сертифікації) готовності органів військового управління, військових частин (підрозділів) до виконання завдань за призначенням базуватиметься на стандартах НАТО.

3.14. Для гарантованого виконання поставлених завдань із всеохоплюючої оборони України розвиток основних спроможностей сил оборони спрямовуватиметься на інституційні спроможності центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, які здійснюють керівництво, спрямовують та координують діяльність військових формувань та правоохоронних органів, що входять або виділяють відповідні сили і засоби до складу сил оборони, та оперативні, бойові і спеціальні спроможності сил оборони.

Розвиток інституційних спроможностей спрямовуватиметься на вдосконалення здатностей центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, які здійснюють керівництво, спрямовують та координують діяльність військових формувань та правоохоронних органів, що входять або виділяють відповідні сили і засоби до складу сил оборони, із забезпечення формування та реалізації державної політики з питань національної безпеки у сфері оборони, виконання функцій планування, організації, керівництва, моніторингу і контролю за всіма напрямками їх діяльності з визначення та задоволення потреб оборони.

Розвиток оперативних, бойових і спеціальних спроможностей сил оборони буде спрямовано на досягнення Збройними Силами України, силами і засобами інших складових сил оборони здатності виконувати завдання за призначенням, що забезпечить стримування, стійкість і відсіч збройної агресії проти України, протидію гібридним загрозам, і зосереджено на:

розвідувальних, аналітичних та ударних спроможностях;

бойових спроможностях стримування;

мобільності та автономності;

інформаційних технологіях, у тому числі електронних комунікаціях;
спроможностях для дій у ближній морській зоні;
охороні повітряного простору та протиповітряного прикриття важливих державних і військових об'єктів;
спроможностях радіоелектронної боротьби;
безпеці операцій;
оперативному обладнанні території;
територіальній обороні;
русі опору;
асиметричних та непрямих діях;
спроможностях із ведення протиборства в інформаційному просторі та кіберпросторі як складовій інформаційного простору;
медичному забезпеченні.

Матрицю основних спроможностей сил оборони наведено в додатку 3.

Стратегічні цілі розвитку сил оборони

4.1. Досягнення перспективної моделі сил оборони та набуття визначених оборонних спроможностей здійснюватиметься з урахуванням актуальних та потенційних воєнно-політичних загроз і викликів та ресурсних можливостей шляхом імплементації таких стратегічних цілей розвитку сил оборони, сформульованих на основі визначених у Стратегії воєнної безпеки України цілей, пріоритетів і основних завдань реалізації державної політики у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва та основних напрямів реалізації воєнної політики України:

стратегічна ціль 1 – ефективний оборонний менеджмент і система об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України, що здійснюються на засадах демократичного цивільного контролю, інших принципах і стандартах НАТО;

стратегічна ціль 2 – професійний та вмотивований особовий склад сил оборони, підготовлений військовий резерв, що підтримуються за рахунок ефективних прозорих систем кадрового менеджменту, військової освіти і науки, охорони здоров'я і соціального захисту;

стратегічна ціль 3 – сучасне озброєння і військова (спеціальна) техніка, що забезпечує виконання завдань Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони, зокрема разом з відповідними структурами держав – членів НАТО;

стратегічна ціль 4 – розвинута військова інфраструктура, об'єднана логістика та достатні запаси матеріальних засобів, дієва система медичного забезпечення, що відповідають потребам Збройних Сил України, інших складових сил оборони для відсічі збройної агресії проти України;

стратегічна ціль 5 – інтегровані оперативні (бойові та спеціальні) спроможності сил оборони, що забезпечують стримування, стійкість і відсіч збройної агресії проти України, протидію гібридним загрозам.

4.2. Стратегічні цілі розвитку сил оборони будуть реалізовані шляхом виконання таких завдань.

Стратегічна ціль 1. Ефективний оборонний менеджмент і система об'єданого керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України, що здійснюються на засадах демократичного цивільного контролю, інших принципах і стандартах НАТО.

Очікуваний результат – поєднані та інтегровані процеси організації всеохоплюючої оборони України, об'єданого керівництва силами оборони і військового управління у Збройних Силах України та оборонного менеджменту забезпечують ефективне реагування на виклики та загрози у воєнній сфері.

Завдання 1.1. Планування розвитку оборонних спроможностей на основі комплексного стратегічного аналізу воєнних загроз національній безпеці України, широкого застосування математичних методів моделювання, управління ресурсами із застосуванням методології програмно-проектного менеджменту, ефективний внутрішній контроль та управління ризиками відповідно до принципів і стандартів, прийнятих у державах – членах НАТО.

Очікуваний результат – процеси планування спроможностей та управління ресурсами в силах оборони є поєднаними та інтегрованими і забезпечують ефективне використання наявних оборонних ресурсів та міжнародної допомоги для посилення оборонних спроможностей держави.

Заходи:

1.1.1. Створення національної системи (платформи) комплексного стратегічного аналізу, прогнозування (моделювання) та оцінювання реальних, потенційних та майбутніх загроз національній безпеці України, зокрема стратегічних шоків.

1.1.2. Розроблення державних цільових програм, спрямованих на розв'язання проблем забезпечення оборони держави та розвиток сил оборони.

1.1.3. Розроблення програм і проектів розвитку спроможностей сил оборони, у тому числі з використанням дорадчого інтелектуального потенціалу держав – членів НАТО та держав – партнерів НАТО.

1.1.4. Формування політики з планування та ресурсного менеджменту розвитку спроможностей складових сил оборони.

1.1.5. Удосконалення процедур планування фінансових ресурсів, спрямованих на забезпечення ефективного і прозорого формування видатків на потреби сил оборони з урахуванням досвіду держав – членів НАТО.

1.1.6. Забезпечення ефективного внутрішнього контролю та управління ризиками в силах оборони.

1.1.7. Усунення умов корупції у пріоритетних сферах, що стосуються земель оборони і нерухомості, будівництва і житлового забезпечення, операцій, системи закупівель, системи управління майном і активами державних підприємств, упровадження автоматизованої системи контролю пального, речового та продовольчого забезпечення.

Завдання 1.2. Організація всеохоплюючої оборони України, удосконалення систем мобілізації сил оборони, оперативного обладнання території, національного спротиву, включаючи системи територіальної оборони та руху опору.

Очікуваний результат – організація оборони України є всеохоплюючою та забезпечує здатність держави швидко адаптуватися до змін безпекового середовища, ефективно протистояти воєнним загрозам, безперервно функціонувати до і під час воєнного конфлікту.

Заходи:

1.2.1. Розроблення і затвердження в установленому порядку плану оборони України.

1.2.2. Удосконалення системи мобілізації в частині, що стосується сил оборони.

1.2.3. Розвиток системи територіальної оборони держави, зокрема організації та керівництва нею, підготовка населення до оборони держави для своєчасного реагування та нейтралізації загроз територіальній цілісності України.

1.2.4. Удосконалення системи оперативного обладнання території.

1.2.5. Організація та підтримка руху опору.

Завдання 1.3. Керівництво силами оборони на засадах демократичного цивільного контролю.

Очікувані результати – система об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України як складова системи управління державою спрямована на використання всього воєнного, економічного, соціального, іншого потенціалу для всеохоплюючої оборони України на засадах демократичного цивільного контролю над

силами оборони, удосконалене законодавство у сфері оборони системно та вичерпно регулює відносини у сфері оборони України з урахуванням відповідних принципів і стандартів НАТО та ЄС.

Заходи:

1.3.1. Удосконалення законодавства з питань перспективної системи об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління у Збройних Силах України відповідно до принципів і стандартів, прийнятих у державах – членах НАТО.

1.3.2. Удосконалення структури апарату Міністерства оборони України, завершення чіткого визначення функцій та завдань Міністерства оборони України та Збройних Сил України.

1.3.3. Завершення трансформації органів військового управління Збройних Сил України та органів управління інших складових сил оборони на основі принципів і стандартів НАТО із забезпеченням їх адаптивності та з урахуванням національних особливостей щодо захисту суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України.

1.3.4. Налагодження та підтримання ефективної міжвідомчої взаємодії між складовими силами оборони для захисту національних інтересів у сфері оборони.

1.3.5. Удосконалення законодавства України у сфері оборони з урахуванням найкращих практик.

Завдання 1.4. Розвиток ефективної системи стратегічних комунікацій, що забезпечить її стійкість та адаптивність до реагування на виклики та загрози, забезпечить та примножить суспільну довіру до складових сил оборони, залучення громадських організацій до обговорення перспектив їх розвитку та пріоритетів оборонної реформи.

Очікуваний результат – забезпечено у складових силах оборони стійкість та адаптивність системи стратегічних комунікацій до реагування на виклики та загрози, суспільну довіру до складових сил оборони.

Заходи:

1.4.1. Розроблення політики (концепції) стратегічних комунікацій у силах оборони, яка включатиме організацію, розподіл завдань, відповідальності та процесів відповідно до принципів і стандартів НАТО і передбачатиме інтеграцію стратегічних комунікацій в оперативне планування, підготовку та повсякденну діяльність Збройних Сил України та інших складових сил оборони з метою проведення узгоджених дій.

1.4.2. Створення в силах оборони організаційних структур і спроможностей зі стратегічних комунікацій.

1.4.3. Підготовка проектів нормативно-правових актів, що забезпечують планування та реалізацію заходів стратегічних комунікацій на всіх рівнях.

1.4.4. Розвиток системи підготовки з питань стратегічних комунікацій, яка забезпечує професійний розвиток відповідного персоналу та узгоджена із системою управління кар'єрою.

1.4.5. Запровадження механізму оцінювання інформаційного середовища та критеріїв ефективності стратегічних комунікацій.

Завдання 1.5. Цифровізація діяльності та впровадження сучасних інформаційних технологій, у тому числі електронних комунікацій, у сфері оборони.

Очікувані результати – у силах оборони здійснено цифрову трансформацію, впроваджено сучасні технології автоматизації управління військами та зброєю, моніторингу, аналізу інформації, моделювання, експертних систем, спеціальне програмне забезпечення та інформаційні системи, створено організаційні та матеріально-технічні умови для формування та використання єдиного інформаційного середовища сил оборони шляхом застосування єдиних стандартів, протоколів, архітектур (проектних рішень), надання необхідних сервісів та повноцінного використання інформаційних ресурсів, спрямованих на ефективне застосування сил оборони під час проведення операцій сил оборони (операцій об'єднаних сил).

Заходи:

1.5.1. Цифрова трансформація діяльності Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, інших органів військового управління Збройних Сил України та органів управління інших складових сил оборони.

1.5.2. Побудова Об'єднаної мережі оборони, основу якої становитимуть електронна комунікаційна мережа та інформаційні системи Міністерства оборони України та Збройних Сил України.

1.5.3. Створення та розвиток мереж операцій, побудованих на сучасних цифрових засобах, якими буде переоснащено польову систему зв'язку Збройних Сил України, розроблення нових (удосконалення існуючих) систем бойового управління.

1.5.4. Стандартизація, оптимізація та взаємосумісність інформаційних систем сил оборони.

1.5.5. Запровадження хмарних технологій для єдиного інформаційного середовища оборони.

1.5.6. Інтеграція існуючих систем спеціального зв'язку сил оборони в єдину захищену систему зв'язку сил оборони.

1.5.7. Автоматизація процесів управління військами і зброєю, оборонними ресурсами, розвідкою, логістикою, медичним та іншими видами забезпечення. Упровадження електронного документообігу, цифровізація документів обліку особового складу.

1.5.8. Набуття спроможностей силами оборони щодо використання результатів космічної діяльності в інтересах оборони держави.

1.5.9. Оптимізація системи захисту інформації та кіберзахисту в інформаційно-телекомунікаційних системах Міністерства оборони України та Збройних Силах України.

1.5.10. Розвиток системи підготовки кадрів за напрямками інформаційних технологій та кібербезпеки.

1.5.11. Підвищення цифрової грамотності особового складу сил оборони.

Завдання 1.6. Досягнення силами оборони військових критеріїв сумісності, необхідних для інтеграції України в євроатлантичні та європейські безпекові структури, взаємодія та співробітництво зі збройними силами держав – членів НАТО та держав – партнерів НАТО.

Очікувані результати – сили оборони здатні до спільних дій зі збройними силами держав – членів НАТО, здійснюють вагомий внесок у підтримання миру і безпеки в рамках міжнародних зобов'язань України та у реалізацію курсу України щодо інтеграції в євроатлантичні та європейські безпекові структури.

Заходи:

1.6.1. Поглиблення співробітництва з НАТО (планування та практична реалізація заходів зі співробітництва з НАТО у зв'язку з отриманням Україною статусу партнера НАТО з розширеними можливостями, зокрема імплементація концепції партнерства НАТО "Один партнер, один план", виконання річних національних програм під егідою Комісії Україна – НАТО, уточнення пакета Цілей партнерства в рамках Процесу планування та оцінки сил програми НАТО "Партнерство заради миру").

1.6.2. Продовження практики залучення персоналу і підрозділів Збройних Сил України до міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки під егідою ООН, ЄС, НАТО та інших міжнародних організацій у сфері безпеки.

1.6.3. Забезпечення участі Збройних Сил України в силах реагування НАТО та інших багатонаціональних військових формуваннях високої готовності.

1.6.4. Досягнення здатності Збройних Сил України та інших складових сил оборони до спільних дій зі збройними силами держав – членів НАТО в рамках залучення виділених сил і засобів до сил реагування НАТО, реалізації концепції оперативних можливостей НАТО, в операціях під

проводом НАТО, під час багатонаціональних навчань та забезпечення з боку України міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки та навчань.

1.6.5. Запровадження системної взаємодії щодо обміну досвідом та кращими практиками з відповідними установами стратегічних комунікацій НАТО, держав – членів НАТО та держав – партнерів НАТО.

1.6.6. Створення механізмів наукового і науково-технічного співробітництва між Збройними Силами України та НАТО.

Стратегічна ціль 2. Професійний та вмотивований особовий склад сил оборони, підготовлений військовий резерв, що підтримуються за рахунок ефективних прозорих систем кадрового менеджменту, військової освіти і науки, охорони здоров'я і соціального захисту.

Очікувані результати – Збройні Сили України та інші складові сил оборони переведено на професійну основу та запроваджено відповідні системи комплектування, військової освіти і науки, охорони здоров'я всебічного забезпечення військовослужбовців та їх соціальний захист. Забезпечено гендерну рівність на основі принципу рівних прав і можливостей, адаптацію до цивільного життя осіб, звільнених із військової служби.

Завдання 2.1. Повне переведення на професійну основу Збройних Сил України, інших складових сил оборони з укомплектуванням їх вмотивованим та готовим до відсічі збройної агресії особовим складом.

Очікувані результати – Збройні Сили України та інші складові сил оборони укомплектовано професійним та вмотивованим особовим складом, створено мотиваційні чинники для проходження військової служби у військовому резерві, створено підготовлений військовий резерв.

Заходи:

2.1.1. Законодавче унормування переведення Збройних Сил України та інших складових сил оборони на професійну основу.

2.1.2. Удосконалення структури та складу Збройних Сил України та інших складових сил оборони (оптимізація співвідношення чисельності органів управління, бойових частин і частин забезпечення), упорядкування чисельності особового складу видів, окремих родів військ (сил) (активного та резервного компонентів).

2.1.3. Укомплектування Збройних Сил України та інших складових сил оборони вмотивованим та професійно підготовленим особовим складом, насамперед бойових частин і частин бойового забезпечення.

2.1.4. Позбавлення військових частин від невластивих функцій шляхом упровадження сучасної системи аутсорсингу.

2.1.5. Нарощення військового резерву людських ресурсів разом з удосконаленням системи військового обліку людських мобілізаційних ресурсів.

2.1.6. Підготовка проектів нормативно-правових актів, спрямованих на розширення повноважень командирів щодо ухвалення рішень.

Завдання 2.2. Запровадження військового лідерства, що ґрунтується на цінностях, де відсутня терпимість до корупції, а доброчесність є нормою.

Очікуваний результат – сформована професійна культура, яка відповідає принципам і стандартам НАТО.

Заходи:

2.2.1. Упровадження людиноцентричного принципу у Збройних Силах України, інших складових сил оборони з урахуванням гендерних аспектів, забезпечення пріоритету діяльності органів військового управління щодо збереження життя, здоров'я та гідності військовослужбовців.

2.2.2. Подальший розвиток професійного сержантського і старшинського складу.

2.2.3. Підвищення рівня доброчесності, формування нетерпимості до корупції та забезпечення невідворотності відповідальності за корупційні правопорушення.

Завдання 2.3. Ефективне управління кар'єрним зростанням військовослужбовців з дотриманням державної політики гендерної рівності.

Очікувані результати – запроваджено людиноцентричний підхід до управління кар'єрою військовослужбовців з урахуванням їх освіти, професійного розвитку, гендерної рівності, впроваджено принцип меритократичності під час просування по службі військовослужбовців, присвоєння їм військових звань та призначення на вищі посади.

Заходи:

2.3.1. Упровадження інтегрованої військової кадрової політики, що у комплексі забезпечить управління особовим складом, його кар'єрним зростанням та професійною підготовкою, а також соціальний захист.

2.3.2. Упровадження нової системи управління військовою кар'єрою військовослужбовців за військовими званнями, побудованої за принципами, прийнятими в державах – членах НАТО (з урахуванням нової системи військової освіти, грошового забезпечення, гендерної рівності), покладення в основу управлінських (кадрових) рішень принципу людиноцентричності.

2.3.3. Запровадження євроатлантичних принципів і стандартів до оцінки службової діяльності військовослужбовців.

Завдання 2.4. Інтеграція гендерної рівності в силах оборони у процесі рекрутингу, протягом військової служби, під час звільнення з військової служби та соціального захисту ветеранів.

Очікувані результати – в силах оборони забезпечено задоволення потреб чоловіків і жінок шляхом імплементації принципів гендерної рівності. Усунуто гендерну нерівність у Збройних Силах України та інших складових сил оборони під час проведення операцій і навчань. Забезпечено розуміння значення принципів гендерної рівності для кожного виду, окремого роду військ (сил) Збройних Сил, інших військових формувань, а також на рівні військової частини.

Заходи:

2.4.1. Уведення в Міністерстві оборони України посади радника з гендерних питань, безпосередньо підпорядкованого Міністру оборони України і відповідального за участь у розробленні та реалізації заходів з гендерних перспектив, здійснення координації питань дотримання гендерної рівності в апараті Міністерства оборони України.

2.4.2. Удосконалення вертикалі радників з гендерних питань, включаючи радників Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, радників в органах військового управління стратегічного та оперативного рівнів, у тому числі в командуваннях видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України.

2.4.3. Забезпечення інтеграції питань дотримання гендерної рівності в оперативне планування, підготовку та повсякденну діяльність Збройних Сил України та інших складових сил оборони.

2.4.4. Усунення бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню рівних можливостей чоловіків і жінок щодо їх активної і вагової участі в діяльності (функціонуванні) сил оборони.

2.4.5. Удосконалення підготовки особового складу сил оборони з питань гендерної обізнаності, включаючи відповідну тематику до навчальних курсів з професійного розвитку, підвищення кваліфікації, та рівня підготовки до виконання завдань за призначенням.

2.4.6. Нормативне врегулювання питань запобігання та реагування на образи та насильство за статевою ознакою.

Завдання 2.5. Розвиток систем військової освіти, воєнної науки та підготовки особового складу на основі принципів і стандартів НАТО, підготовка за євроатлантичними стандартами офіцерського, сержантського та старшинського складу.

Очікуваний результат – трансформовані на основі принципів і стандартів НАТО системи військової освіти, підготовки і воєнної науки.

Заходи:

2.5.1. Трансформація військової освіти шляхом набуття нових освітніх та професійних компетентностей, перехід на програми, сумісні з програмами закладів освіти держав – членів НАТО та держав – партнерів НАТО (забезпечення взаємного визнання дипломів вищих військових навчальних закладів), зокрема щодо оволодіння іноземною мовою на рівні не нижче СМР-2.

2.5.2. Удосконалення курсової підготовки офіцерського, сержантського та старшинського складу, зокрема, на курсах лідерства.

2.5.3. Актуалізація наукових досліджень та трансформація системи наукової і науково-технічної діяльності з урахуванням принципів і передового досвіду держав – членів НАТО та держав – партнерів НАТО.

Завдання 2.6. Створення необхідних мотиваційних чинників до проходження військової служби та служби у військовому резерві.

Очікувані результати – забезпечено престижність і привабливість військової служби за рахунок створення належних правових, матеріальних, психологічних та соціальних умов для військовослужбовців, членів їх сімей та осіб, звільнених з військової служби; забезпечено створення належних умов для переходу від військової кар'єри до цивільного життя військовослужбовців, які підлягають звільненню з військової служби, та осіб, звільнених з військової служби, у тому числі ветеранів війни.

Заходи:

2.6.1. Перегляд структури та підвищення рівня грошового забезпечення військовослужбовців.

2.6.2. Запровадження нових дієвих механізмів забезпечення житлом військовослужбовців та осіб, звільнених з військової служби, що набули право на отримання житла.

2.6.3. Посилення ефективності медичного обслуговування військовослужбовців, ветеранів військової служби та інших осіб, які відповідно до законодавства мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я.

2.6.4. Запровадження системи переходу від військової кар'єри до цивільного життя військовослужбовців, які підлягають звільненню з військової служби, та осіб, звільнених з військової служби, у тому числі ветеранів війни.

2.6.5. Удосконалення законодавства України з питань пенсійного забезпечення і соціального захисту військовослужбовців, ветеранів військової служби, ветеранів війни та членів їх сімей.

Стратегічна ціль 3. Сучасне озброєння і військова (спеціальна) техніка, що забезпечують виконання завдань Збройними Силами України, іншими

складовими сил оборони, зокрема разом з відповідними структурами держав – членів НАТО.

Очікуваний результат – Збройні Сили України, інші складові сил оборони забезпечені сучасним озброєнням і військовою (спеціальною) технікою, запасами ракет і боєприпасів, достатніми для виконання покладених завдань.

Завдання 3.1. Планування розвитку озброєння і військової (спеціальної) техніки з урахуванням усіх етапів їх життєвого циклу із застосуванням механізму програмно-проектного управління оборонними ресурсами.

Очікуваний результат – сили оборони забезпечені сучасним озброєнням і військовою (спеціальною) технікою з урахуванням можливостей державно-приватного партнерства та військово-технічного співробітництва.

Заходи:

3.1.1. Удосконалення нормативно-правової бази з питань організації створення і виробництва, закупівель озброєння і військової (спеціальної) техніки, військово-технічного співробітництва.

3.1.2. Актуалізація Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки з подальшим розробленням портфеля програм розвитку озброєння і військової (спеціальної) техніки.

3.1.3. Планування замовлення та реалізація науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт на основі програмно-проектного менеджменту, спрямованих на розвиток основних спроможностей сил оборони.

3.1.4. Розвиток військово-технічного співробітництва з метою забезпечення Збройних Сил України системами озброєння, військовою (спеціальною) технікою, що відповідають встановленим вимогам. Здійснення прямих закупівель озброєння і військової (спеціальної) техніки за імпортом.

Завдання 3.2. Розроблення та закупівля нових, модернізація і підтримання технічної готовності існуючих зразків озброєння і військової (спеціальної) техніки з використанням вітчизняного оборонно-промислового комплексу, державно-приватного партнерства та військово-технічного співробітництва.

Очікуваний результат – Збройні Сили України та інші складові сил оборони оснащені новітніми та модернізованими зразками техніки, високотехнологічними системами озброєнь у кількості, яка дає змогу виконувати завдання за призначенням.

Заходи:

3.2.1. Постачання у війська визначеної кількості нових (модернізованих) зразків озброєння і військової (спеціальної) техніки.

3.2.2. Розроблення та закупівля пріоритетних номенклатур озброєння і військової (спеціальної) техніки за напрямками розвитку основних спроможностей сил оборони, уніфікованих за типами та комплектацією, які забезпечать набуття сумісності зі стандартами НАТО.

3.2.3. Забезпечення Збройних Сил України та інших складових сил оборони зразками озброєння і військової (спеціальної) техніки, що відповідають установленим вимогам і не виробляються в Україні. Здійснення закупівель озброєння і військової (спеціальної) техніки, матеріальних ресурсів і послуг відповідно до законодавства України.

3.2.4. Нормативно-правове та організаційне врегулювання питань використання прав інтелектуальної власності на продукцію оборонного призначення та подвійного використання, що створена за рахунок державного бюджету.

3.2.5. Упровадження оцінювання ефективності виконання програм і проектів розвитку озброєння і військової (спеціальної) техніки та зведеного трирічного плану закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення за закритими закупівлями.

Завдання 3.3. Розвиток та впровадження інноваційних (критичних) технологій оборони, впровадження безпілотних платформ (систем) наземного, морського та повітряного базування та досягнення технічної сумісності сил оборони зі збройними силами держав – членів НАТО.

Очікувані результати – у силах оборони створено умови для розвитку та впровадження інноваційних (критичних) технологій оборони, прийнято на озброєння та поступово оснащено Збройні Сили України та інші складові сил оборони безпілотними платформами (системами) наземного, морського та повітряного базування.

Заходи:

3.3.1. Упровадження безпілотних платформ (систем) наземного, морського та повітряного базування.

3.3.2. Запровадження нової методології з розвитку інноваційних (критичних) технологій (системний підхід, сценарне прогнозування та математичне моделювання, диверсифікація фінансування, розподіл ризиків та оцінювання).

3.3.3. Залучення інших не заборонених законодавством джерел фінансування для розвитку інноваційних (критичних) технологій.

3.3.4. Досягнення технічної сумісності Збройних Сил України, інших складових сил оборони зі збройними силами держав – членів НАТО.

Стратегічна ціль 4. Розвинута військова інфраструктура, об'єднана логістика та достатні запаси матеріальних засобів, дієва система медичного забезпечення, що відповідають потребам Збройних Сил України, інших складових сил оборони для відсічі збройної агресії проти України.

Очікуваний результат – військова інфраструктура, логістичне та медичне забезпечення, запаси матеріальних засобів відповідають потребам Збройних Сил України та інших складових сил оборони.

Завдання 4.1. Удосконалення системи дислокації та базування військ (сил), створення військових баз з необхідною інфраструктурою для підтримання життєдіяльності та підготовки військових частин.

Очікуваний результат – усунуто диспропорції розвитку та модернізовано військовою інфраструктуру.

Заходи:

4.1.1. Будівництво військових баз у містах Сєверодонецьк Луганської області (75 об'єктів), Маріуполь Донецької області (44 об'єкти), Берегове Закарпатської області (65 об'єктів).

4.1.2. Розбудова військово-морської бази "Схід" (м. Бердянськ), військово-морської бази на гідротехнічній споруді "Намив" (м. Очаків), реконструкція гідротехнічного комплексу "Практична гавань" та пункту базування на причалі № 29 порту "Південний".

4.1.3. Відновлення та розвиток мережі аеродромів.

4.1.4. Розвиток інфраструктури закладів охорони здоров'я Збройних Сил України.

4.1.5. Запровадження централізованого проектного менеджменту проектів капітального будівництва.

4.1.6. Відновлення та реконструкція існуючої військової інфраструктури.

Завдання 4.2. Розвиток системи логістичного забезпечення, інтеграція її спроможностей з відповідними спроможностями національної економіки для підтримки операцій об'єднаних сил.

Очікувані результати – створена система логістичного забезпечення забезпечує підтримку операцій об'єднаних сил, забезпечено повне автоматизоване управління обліком матеріально-технічних засобів і майна.

Заходи:

4.2.1. Запровадження системи автоматизованого управління та моніторингу логістичних процесів (поставки, зберігання, розподілу і споживання матеріально-технічних засобів).

4.2.2. Забезпечення ефективного управління майном та активами, закріпленими за державними підприємствами.

4.2.3. Нормативне врегулювання обов'язкового узгодження інфраструктурних проектів розвитку національної економіки з потребами оборони держави.

4.2.4. Удосконалення та впровадження системи продовольчого забезпечення, враховуючи системи забезпечення держав – членів НАТО.

4.2.5. Упровадження стандартів НАТО на предмети речового майна шляхом прийняття військових стандартів з подальшим їх використанням під час удосконалення речового майна, зокрема засобів індивідуального захисту військовослужбовців.

Завдання 4.3. Ефективне використання земель оборони, будівель і споруд, розвиток мережі полігонів, упровадження модульних польових таборів для розміщення військ (сил) у ході навчань, підготовки до розгортання та під час виконання ними бойових (спеціальних) завдань.

Очікуваний результат – забезпечено ефективне використання земель оборони, потребу військ (сил) у розміщенні в ході навчань та під час виконання бойових (спеціальних) завдань.

Заходи:

4.3.1. Забезпечення раціонального використання земель оборони.

4.3.2. Упорядкування обліку та контролю за ефективним використанням земель оборони.

4.3.3. Розгортання модульних польових таборів для розміщення військ у ході навчань, підготовки до розгортання та під час виконання ними бойових (спеціальних) завдань.

4.3.4. Проведення аналізу енергоефективності та здійснення заходів з підвищення рівня енергоефективності будівель Міністерства оборони України та Збройних Сил України.

Завдання 4.4. Запровадження та реалізація дієвих механізмів реалізації права військовослужбовців на отримання постійного житла.

Очікуваний результат – розв'язано житлову проблему в силах оборони.

Заходи:

4.4.1. Розроблення та затвердження Кабінетом Міністрів України Концепції забезпечення житлом військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України, інших військових формувань та членів їх сімей, яка б визначала концептуальні підходи на довгострокову перспективу щодо комплексного вирішення зазначеного питання.

4.4.2. Удосконалення законодавства з питань забезпечення житлом військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України, інших військових формувань та членів їх сімей.

4.4.3. Придбання житла для військовослужбовців, осіб, які звільнені з військової служби в запас чи у відставку та перебувають на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, та членів їх сімей, створення фонду службового житла.

4.4.4. Удосконалення компенсаційних механізмів за піднайом (найом) житлових приміщень військовослужбовцями з урахуванням регіональних особливостей.

4.4.5. Упровадження депозитно-монетарних, компенсаційних та іпотечних програм придбання постійного житла для військовослужбовців на пільгових умовах за рахунок залучення державних банківських установ.

4.4.6. Розроблення державної програми будівництва (створення) соціальних об'єктів інфраструктури на територіях військових містечок.

Завдання 4.5. Уточнення обсягів, створення, розосередження та оновлення запасів матеріальних засобів, достатніх для проведення мобілізації, забезпечення розгортання військ (сил), відсічі збройної агресії, територіальної оборони та руху опору, забезпечення живучості арсеналів, баз і складів.

Очікуваний результат – застосування військ (сил) забезпечено достатніми запасами матеріальних засобів.

Заходи:

4.5.1. Удосконалення законодавства України щодо забезпечення мобілізаційної підготовки та мобілізації, оперативного обладнання території держави, територіальної оборони та організації руху опору.

4.5.2. Удосконалення системи управління та ресурсного забезпечення мобілізації, територіальної оборони та руху опору.

4.5.3. Уточнення (відповідно до принципів планування запасів у НАТО) обсягів, створення, розосередження та оновлення запасів матеріальних засобів, достатніх для проведення мобілізації, застосування сил оборони, територіальної оборони та руху опору.

4.5.4. Забезпечення живучості, завершення робіт з обладнання та ефективної охорони арсеналів, баз і складів з упровадженням відповідних принципів і стандартів держав – членів НАТО.

Завдання 4.6. Створення ефективної системи медичного забезпечення, здатної на належному рівні забезпечити комплектування військ (сил) особовим складом, придатним за станом здоров'я до військової служби, збереження життя і зміцнення здоров'я військовослужбовців, своєчасне

надання високоякісної та ефективної медичної допомоги, підтримання боєздатності військ відповідно до стандартів держав – членів НАТО.

Очікувані результати – створено систему медичного забезпечення Збройних Сил України, підвищено рівень міжвідомчої координації діяльності медичних служб сил оборони в єдиному медичному просторі, нарощено спроможності сил і засобів медичного забезпечення.

Заходи:

4.6.1. Удосконалення планування з метою ефективного управління силами і засобами медичного забезпечення військ (сил) на відповідних рівнях.

4.6.2. Забезпечення чіткої координації та взаємодії діяльності медичних служб сил оборони, системи охорони здоров'я держави з ефективного та раціонального використання медичних ресурсів.

4.6.3. Упровадження сучасних досягнень медичної науки, техніки і новітніх технологій, автоматизація лікувально-діагностичних процесів та інших технологічних видів діяльності.

4.6.4. Підвищення рівня технічної оснащеності медичних підрозділів та закладів охорони здоров'я сучасною медичною (спеціальною) технікою та апаратурою для надання встановлених видів медичної допомоги.

Стратегічна ціль 5. Інтегровані оперативні (бойові та спеціальні) спроможності сил оборони, що забезпечують стримування, стійкість і відсіч збройної агресії проти України, протидію гібридним загрозам.

Очікуваний результат – спроможності Збройних Сил України та інших складових сил оборони об'єднані, посилені мобілізаційним потенціалом держави, забезпечують стримування, стійкість і відсіч збройної агресії проти України.

Завдання 5.1. Створення та підтримання об'єднаних оперативних (бойових і спеціальних) спроможностей сил оборони.

Очікуваний результат – об'єднані оперативні (бойові і спеціальні) спроможності сил оборони забезпечують протидію воєнним загрозам у майбутньому безпековому середовищі.

Заходи:

5.1.1. Нарощування спроможностей щодо забезпечення стримування та відсічі збройної агресії, охорони повітряного простору, протиповітряного прикриття важливих державних і військових об'єктів та охорони підводного простору в межах територіального моря України.

5.1.2. Нарощування спроможностей Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

5.1.3. Формування військово-морських спроможностей України, достатніх для забезпечення оборони морського узбережжя та захисту національних інтересів в акваторії Чорного та Азовського морів.

5.1.4. Реалізація програми ракетобудування, розвиток спроможностей щодо ураження об'єктів противника на великій відстані.

5.1.5. Створення мобілізаційного потенціалу стримування агресії, зокрема в інтересах організації територіальної оборони та руху опору.

5.1.6. Нарощування спроможностей Сил територіальної оборони.

5.1.7. Розвиток спроможностей Державної спеціальної служби транспорту.

5.1.8. Здійснення прихованого управління підпорядкованими військами (силами), забезпечення охорони державної таємниці, криптографічного та технічного захисту інформації, протидії технічним розвідкам в інтересах підготовки і ведення операцій сил оборони (операцій об'єднаних сил).

Завдання 5.2. Досягнення здатності до ефективного об'єднаного застосування Збройних Сил України, інших складових сил оборони на стратегічному, оперативному та тактичному рівнях.

Очікувані результати – форми і способи застосування сил оборони удосконалено відповідно до принципів і стандартів НАТО, здійснено інтеграцію спроможностей складових сил оборони для спільного виконання ними завдань за призначенням.

Заходи:

5.2.1. Оновлення доктринальних документів застосування сил оборони на стратегічному рівні, угруповань військ на оперативному рівні, а також військових частин і підрозділів з урахуванням вимог щодо ведення асиметричних і мережецентричних дій.

5.2.2. Досягнення спроможностей щодо ведення мобільних, тривалих, автономних бойових дій військовими частинами і підрозділами у взаємодії з підрозділами територіальної оборони та руху опору.

5.2.3. Підвищення спроможностей оперативного (бойового) забезпечення військ (сил) із посиленням захисту військ (сил) від високоточних засобів ураження противника.

Завдання 5.3. Досягнення військовими частинами і підрозділами здатності швидко розгортатися на загрозливих напрямках, виконувати завдання окремо від основних сил, діяти непередбачувано, інноваційно та асиметрично для нівелювання чисельної і технологічної переваги противника.

Очікувані результати – удосконалено організаційні структури військ (сил), досягнуто визначених спроможностей з оперативної мобільності, забезпечено здатність до розгортання на загрозливих напрямках.

Заходи:

5.3.1. Удосконалення організаційних структур військ (сил) з використанням модульного принципу їх побудови, інтеграції активного і резервного компонентів військ (сил) з урахуванням форм і способів застосування сил оборони, оснащення новітніми та модернізованими зразками техніки.

5.3.2. Внесення змін до законодавства України щодо визначення граничної чисельності Збройних Сил України та інших складових сил оборони, забезпечення швидкого доукомплектування військових частин і підрозділів військовонавченими людськими ресурсами.

5.3.3. Досягнення військовими частинами і підрозділами Збройних Сил України, інших складових сил оборони оперативної мобільності, здатності швидко формуватися, переформовуватися та розгортатися на загрозливих напрямках.

Завдання 5.4. Досягнення сумісності Збройних Сил України та інших складових сил оборони зі збройними силами держав – членів НАТО.

Очікувані результати – упроваджено в силах оборони стандарти НАТО в межах узятих Україною зобов'язань у рамках Процесу планування та оцінки сил програми НАТО "Партнерство заради миру", досягнуто необхідного рівня сумісності для участі визначених сил і засобів Збройних Сил України та інших складових сил оборони в заходах під проводом НАТО.

Заходи:

5.4.1. Удосконалення доктринальних документів з підготовки та застосування Збройних Сил України, сил і засобів інших складових сил оборони з урахуванням досвіду здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та принципів і стандартів, прийнятих у державах – членах НАТО.

5.4.2. Розвиток системи вивчення, узагальнення та впровадження досвіду для посилення спроможностей сил оборони.

5.4.3. Запровадження визначених стандартів НАТО у Збройних Силах України та інших складових сил оборони.

5.4.4. Забезпечення сумісності підрозділів Збройних Сил України з відповідними підрозділами збройних сил держав – членів НАТО для їх спільних дій.

5.4.5. Розширення участі Збройних Сил України в багатонаціональних навчаннях, збільшення кількості та масштабів їх проведення на території України, зокрема із залученням інших складових сил оборони.

5.4.6. Продовження залучення тренувальних місій держав – членів НАТО до підготовки органів військового управління, військових частин і підрозділів Збройних Сил України та інших складових сил оборони.

5.4.7. Забезпечення (за рахунок сформованого резерву підготовленого особового складу) участі особового складу на посадах фахівців з гендерних питань у багатонаціональних операціях, зокрема під проводом НАТО.

Завдання 5.5. Створення ефективної системи об'єднаної розвідки сил оборони з урахуванням принципів і стандартів НАТО.

Очікуваний результат – система об'єднаної розвідки спроможна максимально реалізувати наявні та створити нові спроможності щодо збору, обробки, надання, відображення розвідувальної інформації та оцінок з необхідним рівнем їх автоматизації в інтересах забезпечення успішної підготовки і проведення операцій Збройними Силами України та іншими складовими сил оборони з урахуванням принципів і стандартів НАТО.

Заходи:

5.5.1. Набуття спроможностей системою управління розвідкою Збройних Сил України у трирівневій вертикалі керівництва.

5.5.2. Удосконалення системи підготовки особового складу суб'єктів системи воєнної розвідки до виконання завдань за призначенням з урахуванням принципів і стандартів НАТО.

5.5.3. Реалізація наявних та створення нових спроможностей військових частин (підрозділів) розвідки Збройних Сил України.

5.5.4. Автоматизація процесів збору і обробки розвідувальних відомостей (даних) та управління силами і засобами розвідки з урахуванням принципів і стандартів НАТО.

5.5.5. Забезпечення військових частин (підрозділів) розвідки Збройних Сил України новітніми (модернізованими) технічними засобами розвідки.

Завдання 5.6. Досягнення спроможностей щодо ведення протиборства в кіберпросторі, створення системи кібероборони.

Очікуваний результат – використання силами оборони кіберпростору та створення системи кібероборони забезпечують запобігання виникненню воєнного конфлікту та загрози з використанням кіберпростору, підготовку та ведення кібероборони.

Заходи:

5.6.1. Розвиток спроможностей щодо ведення протиборства в інформаційному просторі (включаючи кіберпростір) Збройними Силами України та іншими складовими сил оборони.

5.6.2. Створення системи кібероборони як основного засобу стримування та відбиття воєнної агресії в кіберпросторі.

5.6.3. Створення та розвиток у складі Збройних Сил України необхідних військових організаційних структур для дій у кіберпросторі, їх комплектування, підготовка та всебічне забезпечення.

5.6.4. Створення системи управління підготовкою та веденням кібероборони, її інтеграція в системи управління (керівництва) обороною держави та забезпеченням кібербезпеки, включаючи створення в системі Міністерства оборони України ситуаційного центру кібербезпеки.

5.6.5. Розвиток спроможностей системи захисту інформації та кіберзахисту в інформаційно-телекомунікаційних системах Міністерства оборони України та Збройних Сил України.

5.6.6. Нормативне визначення та включення до системи операцій Збройних Сил України сучасних форм і способів дій військ (сил) у кіберпросторі та через кіберпростір, ведення ними кібероборони.

5.6.7. Упровадження сучасних апаратно-програмних комплексів кібербезпеки, засобів з кіберзахисту, інших систем (зразків) кіберзброї у Збройних Силах України та інших складових сил оборони.

5.6.8. Розвиток спроможностей сил оборони щодо забезпечення кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури держави в умовах надзвичайного і воєнного стану.

5.6.9. Розширення військової співпраці з НАТО щодо забезпечення безпеки кіберпростору та спільних дій у кіберпросторі.

Завдання 5.7. Реформування Військової служби правопорядку у Збройних Силах України у Військову поліцію.

Очікуваний результат – створено Військову поліцію, здатну виконувати завдання з підтримання правопорядку в системі Міністерства оборони України.

Заходи:

5.7.1. Розвиток спроможностей слідчих підрозділів та підрозділів оперативно-розшукових заходів Військової поліції.

5.7.2. Розвиток спроможностей органів управління Військової поліції із забезпечення правопорядку та антитерористичного забезпечення на потенційно небезпечних об'єктах у системі Міністерства оборони України.

5.7.3. Досягнення сумісності Військової поліції з відповідними структурами держав – членів НАТО.

Реалізація визначених завдань і заходів забезпечить розвиток сил оборони до кінця 2025 року та визначить напрями подальшого розвитку.

Розподіл відповідальності між складовими сил оборони в рамках реалізації стратегічних цілей та завдань розвитку сил оборони деталізується в Матриці основних спроможностей сил оборони (додаток 3).

Управління розвитком сил оборони

5.1. Управління процесом планування і реалізації цілей, завдань та заходів розвитку спроможностей Збройних Сил України та інших складових сил оборони покладається на керівників центральних органів виконавчої влади, інших державних органів. Для підготовки рекомендацій та проведення фахових консультацій щодо планування і реалізації цілей, завдань та заходів розвитку спроможностей за рішенням керівника центрального органу виконавчої влади, іншого державного органу можуть утворюватися постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Такі органи залучаються до розгляду питань, пов'язаних із:

визначенням (уточненням) шляхів реалізації пріоритетів розвитку Збройних Сил України, інших складових сил оборони з урахуванням умов воєнно-політичної обстановки та фінансово-ресурсних можливостей держави;

розробленням проектів концепцій, стратегій та програмних документів розвитку Збройних Сил України, інших складових сил оборони;

управлінням реалізацією програм (проектів) розвитку спроможностей Збройних Сил України, інших складових сил оборони.

5.2. Досягнення стратегічних цілей розвитку сил оборони здійснюватиметься на основі програмно-проектного підходу із застосуванням сучасних інструментів оборонного менеджменту, який є ключовим механізмом системного та узгодженого формування та реалізації воєнної політики, планування ресурсів та управління розвитком спроможностей сил оборони. Розроблення та виконання програмних, планувальних документів і проектів, спрямованих на розвиток сил оборони, та реалізація найбільш високозатратних проектів (які потребують державної підтримки) через державні цільові оборонні програми забезпечать реалізацію визначених завдань і заходів.

Розвиток спроможностей сил оборони здійснюватиметься в умовах законодавчо визначених обсягів фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони з урахуванням можливостей оборонно-промислового комплексу України та імпорту товарів військового призначення.

5.3. Розроблення та імплементація заходів у рамках реалізації Україною статусу партнера НАТО з розширеними можливостями повинні узгоджуватися із цілями і завданнями з розвитку сил оборони, поєднувати ефективне використання підтримки НАТО в рамках Комплексного пакета допомоги НАТО для України, урахувати зобов'язання України щодо залучення національних сил і засобів до Сил реагування НАТО та участі в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки під проводом Альянсу.

Заключна частина

Україна продовжуватиме наполегливо протистояти агресії Російської Федерації, відстоюючи прагнення Українського народу до європейського майбутнього, та боронити свої фундаментальні цінності, захист яких забезпечуватимуть ефективні Збройні Сили України та інші складові сил оборони.

Продовження розвитку сил оборони спрямовано на реалізацію державної політики у воєнній сфері, сферах оборони, військового будівництва та забезпечення досягнення цілей і завдань, визначених цим Стратегічним оборонним бюлетенем України.

Реалізація завдань та заходів Стратегічного оборонного бюлетеня України буде здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законодавством.

За таких умов трансформовані відповідно до вимог сьогодення і на перспективу сили оборони є ключовим фактором підтримки політичного керівництва в забезпеченні незалежності держави, здійснення вагомого національного внеску в систему міжнародної безпеки, а також обов'язковою умовою для сталого розвитку України та її розквіту в єдиній сім'ї європейських народів.

Керівник Офісу Президента України А.ЄРМАК